

ХАРТИЕНИ ГРАДОВЕ

Джон Грийн

Превод от английски
Гергана Дечева

ЕГМОНТ

ЕГМОНТ
България

Всички права запазени. Нито книгата като цяло, нито части от нея могат да бъдат възпроизвеждани под каквато и да е форма.

Оригинално заглавие *Paper Towns*

Copyright © 2008 by John Green

All rights reserved including the right of reproduction in whole
or in part in any form.

This edition published by agreement with **Dutton Children's Books**,
a division of Penguin Young Readers Group, a member of
Penguin Group (USA) Inc.

Превод Гергана Дечева
Редактор Ваня Петкова
Коректор Ваня Петкова

Издава „Егмонт България“
1142 София, ул. „Фритьоф Хансен“ 9
www.egmontbulgaria.com

Отпечатано в „Полиграфюг“ АД, Хасково, 2013
ISBN 978-954-27-1075-2

„И когато излязохме и надникнахме през пътя да видим готовия ѝ фенер, казах, че ми харесва как светлината свети през лицето, което блещукаше и се полюшваше в мрака.“

— „Джак О’Лантърн“ от стихосбирката „Атаас“
на Катрина Ванденберг

„Хората казват, че човек не може да съсипе приятеля си, но какво ли пък разбират хората от приятелство?“

— “*Game Shows Touch our Lives*”, *The Mountain Goats*¹

1 Американска етнорок група. - Б.пр.

ПРОЛОГ

Ето как си обяснявам нещата – на всеки човек му се случва някакво чудо. Искам да кажа, че вероятно никога няма да ме удари гръм, нито пък ще спечеля Нобелова награда, вероятността да стана диктатор в малка държавица на някой тихоокеански остров е също минимална, едва ли ще съм аз този, който ще намери лек за рак на ухото, няма и да съм от онези, които имат гарбата спонтанно да се самозапалват. Но ако направих списък с всички онези неща, които няма шанс да ни се случат, ще видиш, че поне едно от тях се случва на всеки от нас. Да видя как от небето вали гъжд от жаби, да съм първият човек, стъпил на Марс, да ме изяде кит, да се ожения за английската кралица или пък да оцелея след коработрушение – шансовете ми около тези вероятности са към нулата или са напълно пропуснати, защото се е случило на някой друг. Ето го моето чудо: от всички възможни къщи във всички възможни квартали в цяла Флорида аз се оказах врата до врата с Марго Рот Шпигелман.

Навремето нашият квартал – Джеферсън Парк, бил военноморска база. После военните решили, че не им трябва, и върнали земята на жителите на Орландо, Флорида, а те пък решили да построят огромен жилищен квартал, защото това се прави със земята във Флорида – застроява се. Моите родители и родителите на Марго се нанесли врата до врата в самото начало, едва били построени първите няколко къщи. Марго и аз бяхме като едно плюс едно.

Преди Джеферсън Парк да се превърне в Плезънтвил и

преди да стане морска база, мястото всъщност принадлежало на някакъв човек, който наистина се казвал Джеферсън. Др. Джеферсън Джеферсън. Има училище, което се казва „Др. Джеферсън Джеферсън“. Има и благотворителна организация „Др. Джеферсън Джеферсън“. Но най-странното и супер-смешно в цялата тая работа е, че Др. Джеферсън Джеферсън не бил никакъв доктор. Човекът продавал портокалов сок и се казвал просто Джеферсън Джеферсън. После, като станал богат и се сдобил с власт, отишъл в съда и сменил второто си име на Джеферсън, а първото на Др. – Главно Д, малко р, точка.

И така, с Марго бяхме на девет. Родителите ни бяха нещо като семейни приятели и понякога си играехме. Карохме колело по задънените улици, та чак до самия Джеферсън Парк – пъна на кварталната география, оста на кварталния ни свят.

Когато очаквах Марго да дойде да играем, ставах ужасно нервен. Защото тя беше най-прелестното, свършено, изящно същество, което Бог някога е създавал. Та оная сутрин, за която ти разprávям, тя беше облечена в бели къси гащи и розова тениска със зелен гракон, от чиято уста излиза искрящ оранжев огън. Сега ще ми е много трудно да обясня защо и колко жестока ми се стори тази тениска тогава.

Марго винаги караше права, а когато се облягаше напред, кръстосваше ръце върху кормилото на колелото. Когато въртеше педалите, кървавочервените ѝ кецове изглеждат като кървавочервено размазано въртящо се петно. Беше горещ мартенски ден. Небето беше ясно, но във въздуха се носеше миризма на киселина, като пред буря.

По онова време си бях въобразил, че съм откривател, и след като заключихме колелетата и тръгнахме да се разхождаме в парка, аз ѝ разказах за Ринголатора – моята нова идея за изобретение. Ринголаторът е огромен топ. Тоя топ трябваше да изстрелва камъни и скали в много ниска орбита

ХАРТИЕНИ ГРАДОВЕ

и така Земята щеше да се съобие със същите пръстени като Сатурн. (Все още мисля, че идеята е доста добра, но се оказва, че построяването на такъв грамаден топ, който да стреля скали и камънаци из орбитата на Земята, може да се окаже доста трудно начинание.)

Бях ходил в парка толкова много пъти, че познавах всеки сантиметър в него, имах нещо като карта в главата си. Само след няколко крачки усетих, че светът се е сбъркал, че нещо не е наред, никак, ама никак не е наред, но не разбирах точно какво.

- Куентин - обади се Марго. Гласът ѝ беше тих и спокоен. Беше протегнала ръка и сочеше нещо. Чак тогава разбрах какво не е наред.

На няколко метра от нас имаше стар дъб. Дебел разклонен дъб, природна антика. Не, това не беше нещо ново. Изрицето вдясно. И това си беше същото. И после... някакъв мъж в сив костюм, облегат като чувал с брашно до гънера. Не се движеше. Ето, това беше новото. Около него имаше локва кръв, от устата му беше изтекла река от кръв, която вече беше започнала да съхне. Всъщност устата му беше отворена, неестествено изкривена - така, както никоя уста не е редно да се криви. По челото му бяха накацали мухи и си почиваха.

- Умрял е - каза Марго, сякаш бях спял.

Направих две малки крачки назад. Не знам защо си помислих, че ако се движа прекалено рязко, ще се сбуди и ще ме нападне. Може пък да я някакво зомби. Знаех, че зомбите не съществуват, но той изглеждаше като потенциално зомби.

А докато аз правех своите две крачки назад, Марго направи две точно толкова малки и тихи крачки напред.

- Очите му са отворени - каза тя.

- Давайдасиходимудома - казах аз.

- Винаги съм мислила, че когато умреш, очите ти се затварят - отвърна тя.

- Марго давай да си ходим у дома и да кажем.

Тя направи още една крачка напред и сега можеше да протегне ръка и да докосне крака му.

- Какво мислиш се е случило? Дрога или какво? - попита тя.

Не исках да оставя Марго сама с умрелия пич, който можеше да се окаже едно агресивно зомби, но не исках и да седя там и да си лафя и да обсъждам обстоятелствата около кончината му. Събрах цялата си смелост, направих крачка напред и я хванах за ръката.

- Марго трябва да бягаме веднага!

- Добре де - каза тя. Побягнахме, стомахът ми се обръщаше от нещо, което силно напомняше вълнение, но не беше. Качихме се на колелата и аз я оставих да тръгне пред мен, понеже ревах, а не исках да се излагам пред нея. По подметките на кървавочервените ѝ обувки имаше кръв. Кръвта на оня, умрелия.

И после се прибрахме по домовете си - тя в нейния, аз - в моя. Родителите ми се обавиха на 911, после чух сирената на линейката и пожарната и исках да ги видя, но мама ми каза, че не бива. След това легнах да дремна.

И майка ми, и баща ми са психотерапевти, което значи, че съм отгледан и възпитан дяволски добре. Така че, когато се събудих от дрямката, с мама имахме дълга сесия за кръговрата на живота... за смъртта като част от живота, но не точно онази част, за която трябвало да се притеснявам на девет години. Стана ми по-добре. Честно, никога повече не се замислях за случката, спрях да се притеснявам. А това е наистина нещо, като се има предвид, че съм от онези деца, които се притесняват за всичко.

Ето какво си мисля: намерих труп. Аз, малкият, прелестен сладък аз и моята още по-малката, по-прелестна и по-сладка дама, с която излизах да си играя, намерихме труп на някакъв мъж, от устата му течеше кръв, по подметките

ХАРТИЕНИ ГРАДОВЕ

на малките ù прелестни зуменки имаше кръв и всичко това е агски драматично и там... знаеш, но какво толкоз? Не го познавах. Във всяка минута от живота ми умират хора, които не познавам. Ако изпадах в нервни кризи всеки път щом нещо кофти се случи някъде с човек, когото не познавам, ми то щях да превъртя, да съм по-луг от някой плъх, който живее в кенефа на двора в някоя от онези стари къщи, които имат такъв кенеф.

Същата вечер се качих в стаята си точно в девет. Това ми беше часът за лягане. Мама ме завци, каза ми, че ме обича, аз ù казах, че ще се видим сутринта, тя каза, ще се видим сутринта, загаси лампата и затвори вратата, но не докрай.

Когато се обърнах настрани, видях Марго Рот Шпигелман пред прозореца ми, лицето ù бе притиснато в мрежата за комари. Станах и отворих прозореца, но мрежата остана между нас. Лицето ù изглеждаше като изкривен образ на монитора, сякаш разтегнато от някаква грешка в настройката на резолюцията.

- Направих разследване - каза тя много сериозно. Лицето ù беше като нагробено от мрежата, но видях, че държи малко тефтерче и молив с изгризана гумичка. Погледна към бележките си.

- Госпожа Фелдман от съда каза, че се казвал Робърт Джойнър. Каза, че живеел на „Джеферсън роуд“ в един от апартаментите над магазина за хранителни стоки. Отидох там. Имаше няколко души от полицията и единият ме пита дали работя за училищния вестник, защото щял да ми каже всичко, стига да не съм журналист или нещо такова. Каза, че Робърт Джойнър бил на трийсет и шест. Адвокат. Не ме пуснаха в апартамента му, но госпожа Хуанита Алварес, която живее в съседния, ме пусна да вляза в тях. Казах ù, че ми трябва чаша захар назаем, а тя ми разказа, че се е самоубил с пистолет. После аз попитах защо, а тя каза, че жена му искала развод и бил много тъжен.

Тук тя спря, а аз стоях и я гледах. Лицето ѝ беше сиво, осветено от луната, начупено на милиони малки парченца от полюшващата се мрежа. Широките ѝ обли очи се мятаха между мен и тетрагката.

- Много хора се развеждат, без да се самоубиват - отвърнах.

- Знам - добави тя развълнувано. - Точно това казах на Хуанита Алварес. И тогава тя каза... - Тук спря и запрелиства страниците в тетрагката си. - Тя каза, че господин Джойнър бил много объркан. Попитах какво значи това, а тя отвърна, че ще се моли за душата му и че е време да занеса захарта на майка си. Казах ѝ да забрави за захарта и си тръгнах.

Аз все така стоях и мълчах. Исках само едно - да не спира да говори с тихото си нежно гласче, натезало от вълненението, че знае и разбира толкова много неща, сякаш искаше да почувствам, че нещо много важно се случва в живота ми, и вероятно беше точно така.

- Мисля, че знам защо - каза най-сетне тя.

- Защо?

- Може би всички струни в него са се скъсали.

Докато се чудех какво да кажа и как да отговоря, вдигнах рамката на мрежата, сложих я на пода, но тя не ми даде възможност да говоря. Преди да седна на леглото, обърна лице към мен и каза:

- Затвори прозореца.

И аз го затворих. Мислех, че иска да си ходи, но тя просто стоеше там и ме гледаше. Махнах ѝ с ръка, усмихнах се, но очите ѝ бяха заковани в нещо зад мен, нещо чудовищно, нещо, което бе накарало кръвта да избяга от лицето ѝ, а аз се страхувах да се обърна да видя какво бе заковало погледа ѝ. Но когато събрах кураж и се обърнах, там нямаше нищо, освен може би мъртвия мъж.

Вече не ръкомахах. Главата ми беше на нивото на ней-

ХАРТИЕНИ ГРАДОВЕ

ната, стояхме и се гледахме от двете страни на прозореца. Не помня как свърши. Или тя си е легнала, или аз. Но в спомените ми този миг така и няма край. В спомените ми ние просто си стоим там и се гледаме в очите. Безкрайно, завинаги.

Марго винаги е обичала мистериите. И след всичко, което се случи по-късно, започнах да вярвам, че тя толкова много обичаше загадки, че в крайна сметка самата тя се превърна в такава.

ПЪРВА ЧАСТ СТРУНИТЕ

1.

Най-дългият ден в живота ми започна мудо и с раз-такаване. Станах късно, взех си прекалено дълъг душ и в крайна сметка се наложи да закусвам на предната седалка на минувана на майка ми, докато тя ме караше към гаскалото. Беше 7:17, сряда.

Обикновено най-добрият ми приятел Бен Старлинг ме караше до училище, но той отгавна бе заминал навреме, с което ползата от него беше около нула. „Навреме“ означаваше трийсет минути, преди да започнат часовете, защото именно този половин час, преди да бие звънецът, беше еманацията на нашия социален живот, най-интересното събитие в социалния ни календар: седяхме пред вратата на концертната зала и си говорехме. Повечето от приятелите ми бяха в някаква банда или музикална група, а аз прекарвах почти цялото си свободно време в училище на три метра от залата. Не участвах в никаква група, защото страдах от онази липса на какъвто и да е музикален слух, която хората обикновено асоциират с липса на слух по принцип. Закъснявах с двайсет минути, което на практика означаваше, че щях да стигна десет минути, преди да почне първият час.

Мама караше и не спираше да разпитва. За часовете, за последните изпити, за матурите, за абитуриентския бал.

- Не си падам по такива глупости, особено абитуриентски - напомних ѝ аз, докато забиваше. Ловко и експертно наклоних купата с мюсли, така че да не се разсипе отгоре ми. Бях имал стотици възможности да тренирам точното движение при завоите на мама.

- Е, какво лошо има да идеш с някоя приятелка. Сигурна

съм, че ако поканиш Каси Хини¹, ще се съгласи да дойде с теб.

Разбира се, че можех да я покая, а и Каси Хини всъщност беше много приятно, сладко, мило момиче с нещастно и злочесто фамилно име.

- Не харесвам тези балове, а на всичкото отгоре не харесвам и хора, които ходят на балове – обясних, макар че това не беше съвсем вярно. Бен се беше побъркал с тоя бал и знаех, че ще иде.

Мама заби към училището и аз стиснах купата с две ръце, нищо че беше почти празна, защото колата запогскача над легналите полицаи. Погледнах към паркинга. Сребристата хонда на Марго Рот Шпигелман беше на обичайното си място. Мама спря пред музикалната зала и ме целуна по бузата. Видях Бен и останалите, застанали в полукръг.

Тръгнах към тях и полукръгът се разтвори, за да ми направи място. Говореха за бившето ми гадже Сузи Чънг. Тя свиреше на чело и очевидно всички се чувстваха задължени да се вълнуват от факта, че беше започнала да излиза с някой си Теди Мак, бейзболист. Не знам дали това му беше истинското име, но Теди Мак, или не, тя твърдо бе решила да забеле на бала поредната си жертва.

- Ей, пич – каза Бен и ми кимна, после се обърна и тръгна. Последвах го през вратата. Бен беше дребно същество с много гладка мургава кожа. Пубертетът го беше ударил или той беше ударил пубертета... не знам точно, а и е спорно кое как е станало, но със сигурност ударът е бил средно силен. Бен беше и най-добрият ми приятел още от пети клас, когато и двамата си признахме, че никой от нас няма шанс за нещо по-добро в сферата на приятелствата. Освен това той се стараяше, истински се стараяше да бъде най-добрият ми приятел, а аз винаги ценях това му качество. Е, почти винаги.

- К'во ста'а? – попитах. Вътре никой не можеше да ни чуе,

¹ Жаргонен израз, който означава „задник“. - Б.пр.

ХАРТИЕНИ ГРАДОВЕ

а и останалите си говореха прекалено шумно, за да дават ухо на нашия разговор.

- Рейдар ще ходи на бала - каза той мрачно, почти с отвращение. Рейдар беше другият ни най-добър приятел. Казвахме му Рейдар, защото приличаше на оня дребния с очилата от първи сезон на „Военнополева болница“, само че 1) Оня Рейдар от телевизията не беше чернокож и 2) По едно време Рейдар взе че порасна с около осемнайсет сантиметра и започна да носи контактни лещи, така че 3) Изобщо не приличаше на оня пич от „Военнополева болница“, но 4) Нямахме начин да му сменим прякора три седмици и половина, преди да завършим гимназия.

- С оная Анджела? - попитах. Рейдар никога не обелваше дума за любовния си живот, но ние яко копаехме да изкопчим по нещо оттук-оттам.

Бен кимна и каза:

- Знаеш за гениалния ми план да поканя на бала някое крехко малко зайче, защото това са единствените момичета, които не знаят историята за Кървавия Бен?

Кимнах. Разбира се, че знаех.

- Е, тая сутрин едно мило сладко зайченце от девети клас дойде при мен и ме попита дали аз съм Кървавия Бен. Аз започнах да се обяснявам как било само бърбечна инфекция, а тя взе да се киска и избяга. Така че, това отпадна.

В десети клас Бен влезе в болница с бърбечна инфекция, но Бека Арингтън, най-добрата приятелка на Марго, пусна слух, че истинската причина за кръвта в урината му се дължала на хронична мастурбация. И въпреки че диагнозата я имаше черна на бяло, тоя слух се лепна за него и така до края.

- Мно'о кофти - казах.

Бен започна да крои нови планове да си намери гадже за бала, но аз слушах с половин ухо. Защото през цялата гъста човекоподобна маса при входа на училището видях Марго Рот Шпигелман. Стоеше до шкафчето си с приятеля си

Джейс. Беше облечена в бяла пола до коленете и синя блуза, която откриваше целия ѝ врат до ключицата. Смееше се истерично – раменете ѝ бяха приведени напред, очите ѝ бяха присвити и в възлечетата се бяха образували бръчици. Устата ѝ беше широко отворена. Но май не се смееше на нещо, което Джейс бе казал, защото не гледаше към него, а към другите шкафчета. Проследих погледа ѝ и видях Бека Арингтън, увиснала на врата на някакъв бейзболист, сякаш той беше коледно дърво, а тя гирлянда. Усмихнах се на Марго, макар че знаех, че не може да ме види.

- Пич, забрави за Джейс. Она! Я виж онова захаросано зайченце!

Тръгнахме през тълпата, а аз продължавах да я гледам измежду преминаващите през погледа ми глави, уши, коси. Гледах я така, сякаш с очите си правех бързи снимки: фотографска серия със заглавие: „Съвършенството и преминаващите покрай него простосмъртни“. Когато се приближихме до нея, помислих, че май не беше истеричен смях. По-скоро изглеждаше като че ли току-що я бяха изненадали или бе получила подарък, или нещо от сорта. Мисля, че не можеше да си затвори устата, дори не се сецаше да я затвори.

- Да – казах, но все така не го слушах. Опитвах се да ѝ се нагледам, да видя колкото е възможно повече от нея и да остана незабелязан. Не мога да кажа, че беше хубава. Не е това гумата. Тя беше просто величествена в буквалния смисъл на гумата. И после я подминахме, тя остана далеч зад нас. Прекалено много хора между мен и нея. А аз така и не успях да се доближа достатъчно, за да чуя каква беше тая изненада. Бен поклати глава. Беше ме виждал хиляди пъти как я гледам и май беше свикнал.

- Честно казано, секси е, но не чак толкова. Знаеш ли коя е суперсекси?

- Коя?

- Лейси – отговори той. А Лейси беше другата най-добра

ХАРТИЕНИ ГРАДОВЕ

приятелка на Марго. – И майка ти, пич. Видях я как те целува по бузата тая сутрин и кълна се... абе помислих си: „Господи, искам да съм на мястото на Кю. И Господи, ако може да имам по един пенис на всяка буза“.

Сръгах го с лакът в ребрата, но все още мислех за Марго. Тя беше единствената жива легенда и живееше до мен. Марго Ром Шпигелман, шест срички, които се споменаваха с тихо и спогавено благоговение. Марго Ром Шпигелман, чиито епически приключения връхлитаха училището като лятна буря: някакъв старец, който живеел в полусрутена къща в Хом Кофи, някъде в Мисисипи, я научил да свири на китара. Марго Ром Шпигелман, която пътувала три дни с цирка и се научила да се катери на трапеца и даже ѝ казали, че има голяма дарба. Марго Ром Шпигелман, която пила чаша билков чай с *The Mallionaires* зад сцената след концерта им в Сейнт Луис, докато те са наливали с уиски. Марго Ром Шпигелман, която се вмъкнала на концерта, като излъгала охраната, че е гадже на басиста, и как така не ме познавате, и момчета, хайде по-сериозно, казвам се Марго Ром Шпигелман, и ако отидете зад сцената, и ако помолите басистът да гоиде да ме види, нека той ви каже, че аз съм гаджето му, или поне веднага ще му се прииска. И как после охранителите отишли да го викат, той дошъл, погледнал я и казал: „Да, това е гаджето ми, пуснете я“. И как после той наистина искал да му е гадже, но тя му отказала. Отказала на басиста на *The Mallionaires*!

Всичките тези истории се разнасяха от уста на уста и неминуемо завършваха с „Можеш ли да си представиш изобщо?“. Разбира се, в началото никои не вярваше, често се съмнявахме, но после всичко се оказваше истина.

И тогава стигнахме до шкафчетата. Рейдар се беше облегал на шкафчето на Бен и пишеше нещо на айфона си.

– Значи, ще ходиш на бала, а? – попитах аз. Той ме погледна за миг и продължи да пише.

– Опитвам се да оправя тази вандалщина в Омникшънъри.

Тая статия за бившия министър-председател на Франция Жак Ширак. Някъв задник я изтрил и на нейно място написал едно изречение: „Жак Ширак е пугал“, което е грешно и като правопис, и като фактология.

Рейдар е всеотдаен редактор на Омникшънъри – създаден от юзърите информационен сайт. Целият му живот е посветен на добруването и щастливото настояще и бъдеще на Омникшънъри. Именно поради тази и няколко други причини новината, че си е намерил момиче за бала, ми се стори, меко казано, изненадваща.

- Значи, ще ходиш на бала, а? – попитах пак.

- Съжалявам – отвърна, без да вдигне поглед от телефона. Фактът, че съм категорично против абитуриентските балове, беше всеизвестен. Всичко около цялата тая идея ми се струваше кофти, нелепо, абсурдно и смешно – бавните танци, бързите танци, роклите и най-вече взетите под наем смокинги. Считам, че да вземеш костюм под наем, е най-удачният и бърз начин да прихванеш нещо ужасно от предишния „наемател“. А на мен лично никак не ми се нравеше идеята да се прочуя като единствения в света девственник със срамни въшки.

- Пич, малките зайченца знаят историята за Кървавия Бен – каза Бен на Рейдар. Рейдар мигом заряза телефонията и кимна съчувствено. – Така че – продължи Бен – последните две стратегии са или да платя на някоя от интернет да дойде с мен, или да се кача на самолета за Мисури и да отвлека някое свежо здраво малко зайченце, пухкаво като царевично хлебче.

Колко пъти му бях обяснявал, че „зайченце“ звучи много сексистко, но той просто не искаше да се откаже от установената практика. Дори собствената си майка наричаше „зайченце“. Е, как да се оправяш с такъв човек?

- Ще попитам Анджеа. Може да се сети за някоя – каза Рейдар. – Макар че по-реално ми се струва да измисля химична

ХАРТИЕНИ ГРАДОВЕ

реакция за превръщане на оловото в злато, отколкото да ти намеря гагже за бала.

- Сама по себе си хипотетичната идея да ти се намери гагже за бала е толкова абсурдна, почти колкото да режеш гуамант с гуми - казах аз.

Рейдар удари шкафчето два пъти в знак на одобрение, замисли се и изстреля:

- Бен, толкова е трудно да ти се намери гагже за бала, че американското правителство е излязло със становище, че проблемът не може да бъде решен чрез средствата на дипломацията, налага се използването на силови методи.

Опитах се да се измисля още нещо относно хипотезата за потенциалното гагже за Бен за бала, когато и тримата видяхме стероидния контейнер с хуманоидна форма, известен още като Чък Парсън. Контейнерът вървеше към нас.

Чък Парсън не участваше в организирани спортни събития, отбори и други такива, защото всяко едно от тези неща би го разконцентрирало и дистанцирало от голямата велика крайна цел на съществуването му - един ден, с малко или повече късмет, да го опандизят за убийство.

- Ей, педалчета - викна той.

- Здравсти, Чък - отвърнах възможно най-приятелски. От две години Чък ни беше оставил почти на мира, изглежда, че някой от далечната и непозната Страна на Готините и Печените му беше казал да не ни закача. Ето защо ми се стори странно, че ни заговори.

Може би поради факта, че гръзнах да му отговоря, той яко се издразни и докато се усетя, ме залепи към шкафа и удари с маймунските си ръце от двете страни на главата ми. После се наведе достатъчно ниско към мен, за да ми даде възможност да помисля и да имам време да отгатна каква паста за зъби ползва.

- Какво знаеш за Марго и Джейс?

- А? - измрънках и се опитах да се сетя за всичко, което

знаех за тях: Джейс беше първото и единствено сериозно гадже на Марго Рот Шпигелман. Започнаха да излизат в края на миналата година. И двамата бяха приети в университета във Флорида. Есента заминаваха заедно. Джейс беше взел някаква стипендия като бейзболист. Никога не беше влизал в тях. Чакаше я отпред в колата. Тя с нищо не показваше, че го харесва, но пък в крайна сметка тя не харесваше никого или поне така изглеждаше.

- Нищо - казах най-сетне.

- Не ме ебавай - изръмжа той.

- Почти не я познавам - добавих и това беше истината, така беше станало, нещата се бяха променили.

Чък започна да осмисля отговора ми, а аз се опитвах да го гледам право в мишките очи, разположени прекалено близо от двете страни на носа му. После кимна много бавно, отпласна се от шкафчето и тръгна за часа си по Грижа и хранване на пекторалните мускули. Вторият звънец удари. Една минута до началото на часа. С Рейдар имахме аритметика, а Бен - информатика. Класните стаи бяха една до друга, вървяхме заедно, в редица един до друг. Движихме се с увереност, че потокът от бързащи за час ученици ще ни направи път да минем. Точно така и стана. Тогава се обадох:

- Шансът да ти се намери гадже за бала е равен на този хиляда маймуни да пишат на хиляда пишешци машини в продължение на хиляда години и случайно някоя да вземе да напише без да иска „Ще ида на бала с Бен“.

Бен не можа да устои на изкушението и се включи в дебата относно невъзможността да му бъде намерено гадже за бала.

- Перспективите ми са толкова нищожни, че чак бабата на Кю ме отряза. Каза, че чакала Рейдар да я покани.

Рейдар кимна бавно.

- Вярно е, Кю. Баба ти обича братията.

Беше толкова лесно да забравиш за Чък, да говориш за

ХАРТИЕНИ ГРАДОВЕ

абитуриентски бал, макар че изобщо не ме интересуваше. Ето какъв беше животът онази сутрин: нищо нямаше кой знае какво значение, нито хубавите неща бяха кой знае колко хубави, нито лошите бяха кой знае колко кофти. Ако може да се каже, че да се забавляваш е нещо като бизнес, и ако предположим, че ние тримата имахме такъв бизнес, то със сигурност може да се заключи, че през онази сутрин бизнесът ни вървеше.

През следващите три часа убих времето из разни класни стаи, като се концентрирах предимно върху усилието да НЕ поглеждам към часовниците над разните му там дъски из разните там стаи, после се предавах и поглеждах към часовниците, после прекарвах известно време в удивление, че от последното ми поглеждане към стрелките са минали само минута или две. Бях натрупал огромен опит в изучаване на цикъла на работа на тези часовници, но начинът, по който стрелките му се движеха – бавно, дори назад, никога не спираше да ме учудва. Ако някога някой ми каже, че ми остава един ден живот, веднага отивам в колежа Уинтър Парк, знаменит с това, че там и само там един ден продължава хиляда години.

Противно на твърдото ми убеждение, че третият час (физика) няма да свърши в рамките на човешкия живот, той взе че свърши и тръгнах с Бен към столовата. Рейдар обявяваше след петия час с повечето от приятелите ни, затова с Бен обикновено се хранехме без него. С нас сядаха и няколко деца от групата по грама. И двамата си взехме по една малка пица пеперони.

- Пиците не са зле – казах. Той кимна разсеяно.

- Какво има? – попитах.

- Нищо – отвърна с пълна уста, преглътна и добави: - Знам, че си мислиш, че е тъпня, ама аз искам да ида на шибания бал.

- 1) Да, мисля, че е тъпня; 2) Ако искаш да идеш – иди; 3)

Ако не ме лъже паметта, не си поканил още никого.

- Поканих Каси Хини в часа по аритметика, написах ѝ бележка.

Вдигнах вежди въпросително. Бен бръкна в джоба на късите си гащи и плъзна по масата нагънато парче хартия. Отворих го и го изгладих.

Бен, бих дошла на бала с теб, но уви, вече съм обещаала на Франк. Извинявай. Съжалявам.

Сгънах бележката и я плъзнах обратно към него. Сетих се как играехме футбол на маса с хартиени топчета.

- Кофти - казах.

- Да. Както и да е - усетих как тишината ни затиска, сякаш невидими стени се затваряха около нас. Помълчахме. После той ме изгледа много сериозно и догаде: - Когато отида в колежа, ще се забавлявам истински, с цяло сърце, ще вляза в Книгата на Гинес в категорията „Най-много удовлетворени зайченца“.

Засмях се. Въщност не на това, което каза, а на факта, че родителите на Рейдар вече бяха в Книгата на Гинес. И точно тогава забелязах красиво афроамериканско девойче със ситно наплетена коса. Чак когато застана пред нас, се светнах, че това е Анджела - предполагаемото гадже на Рейдар.

- Здравсти - каза ми тя.

- Здравсти - поздравих. По едно време бях в един клас по математика с нея и я познавах, но не съвсем добре, даже не се поздравявахме из коридорите. Поканих я да седне. Тя пригърпа един стол към масата.

- Предполагам познавате Маркърс по-добре от всеки друг - каза тя. Маркърс беше истинското име на Рейдар. После се приведе напред и опря лакти на масата.

ХАРТИЕНИ ГРАДОВЕ

- Така е, да познаваш Рейдар, е мръсна работа, но все някой трябва да я свърши - каза Бен и се засмя.

- Имате ли чувството, че се срамува от мен или нещо такова?

- Моля? Глупости! Не, разбира се! - засмя се Бен.

- Технически погледнато - добавих, - ти трябва да се срамуваш от него.

Тя завъртя очи, но така, както го правят момичетата, които са свикнали с комплиментите.

- Защо тогава никога не иска да угвам с вас тримата?

- О, това ли-и-и? - най-сетне загорях. - Това е, защото го е срам от нас.

Тя се засмя.

- Изглеждате ми съвсем нормални.

- Така мислиш, защото никога не си виждала как Бен пие спрайт през носа си и после го изплюва през устата - обясних аз.

- Изглеждам като фонтан, бълващ възлероден двуокис, и с ясни признаци на деменция - каза Бен с каменно лице.

- Не, сериозно, как да не се притеснявам! Ходим от пет седмици, а той още не ме е поканил у тях - с Бен се спогледахме многозначително. И двамата знаехме защо, а аз едва задуших напушилия ме смях. Лицето ми се изкриви от зор.

- Какво? - попита тя.

- Нищо, наистина - казах. - Погледни реално. Ако те караше да висещ с нас през цялото време, ако всеки ден те караше да киснеш у тях...

- Това би означавало, че не те харесва - завърши Бен.

- Родителите му да не са нещо... сбъркани?

Свих рамене. Зачудих се как да отговоря на въпроса и в същото време да прозвуча убедително.

- Ъвъ, не. Готини са. Може да се каже, че са малко... абе пазят го, грижат се за него, сякаш е дете... Предполагам де.

- Да, много го пазят - съгласи се Бен прекалено бързо.

Тя се усмихна и стана. Каза, че трябвало да се обади на някого, преди да свърши обедната почивка. Бен изчака, докато тя се отдалечи, и каза:

- Това момиче е страхотно.

- Забелязал съм - отвърнах. - Даже се питам гали да не изригаме Рейдар и да си вземем нея.

- Няма да е толкова добра с компютрите. А на нас ни трябва някой добър в тая работа. Освен това мога да се закълна, че не я бива на Резъркшън - това беше любимата ни видео игра. - Между другото - добави Бен, - много добре го измисли това със загрижените родители на Рейдар.

- Е, няма аз да седна да ѝ разправам истината - отвърнах.

- Чудя се колко още ще крие от нея за Резиденцията-Музей - усмихна се Бен.

Междучасието щеше да свърши скоро. Станавме и оставихме таблите си на конвейера. Точно върху него Чък Парсън ме беше метнал през първата ми година тук и ме бе запратил без милост в ада на подземния свят на Уинтър Парк - в онази му част, където се помещават мръсните чинии с остатъци от манджи по тях. Тръгнахме към шкафчето на Рейдар и точно се облегнахме да го чакаме, когато той се появи, буквално спринтираше по коридора наносекунди след като удари звънецът за края на часа.

- Край, реших. По време на часа по държавно управление взех фундаментално решение. Съвсем сериозно и без грам преувеличение съм напълно готов да смуча магарешки ташаци, ако това ще ме измъкне от този час до края на срока - каза той.

- Може да научиш много за държавното управление и от близки срещи с магарешки топку - казах. - И така и така сме се заприказвали за логика и логически обосновки, логиката да обядваш с нас е тази, че ние току-що обядахме с Анджела.

Бен се изкуска и му каза:

- Аха я. И знаеш ли к'во? Момичето много иска да узнае

ХАРТИЕНИ ГРАДОВЕ

защо не си я поканил още у вас.

Рейдар бавно изпусна въздуха от гробовете си, докато в същото време въртеше комбинацията на ключалката на шкафчето си. Издиша толкова бавно и толкова дълго време, че си помислих, че ще припадне.

- Шибана работа - каза накрая.

- Има ли причина да се срамуваш от нещо? - попитах засмян до ушите.

- Затваряй си устата - отвърна и ме смушка с лакът в корема.

- Живееш в прекрасен, уютен дом - добавих.

- Сериозно, човече! - обади се Бен. - Момичето е много читаво. Не виждам защо не я представиш на родителите си и не ѝ покажеш Каса Рейдар.

Рейдар хвърли учебниците си в шкафа и го затръшна. Ей тука вече динамиката, ако мога да се изразя така, на разговора поспадна, защото той вдигна очи нагоре към тавана и извика:

- НЕ СЪМ ВИНОВЕН. НЕ СЪМ ВИНОВЕН, ЧЕ РОДИТЕЛИТЕ МИ ПРИТЕЖАВАТ НАЙ-ГОЛЯМАТА КОЛЕКЦИЯ В СВЕТА НА ДЯДО КОЛЕДА В ЧЕРНОКОЖ ВАРИАНТ.

Бях го чувал да казва „най-голямата колекция в света на Дядо Коледа в чернокож вариант“ хиляди пъти и всеки път беше ужасно смешно, такова беше и сега. Но пичът си беше прав. Помня, когато отидох за първи път. Мисля, че бях на тринайсет, няколко месеца след Коледа, беше пролет, но навсякъде около прозорците, по первазите, навсякъде, където окото можеше да надникне, грижовно подредени и накуп-рени седяха стотици кукли, макети и каквото се сетиш на чернокожия Дядо Коледа, стотици чернокожи дяdkовци в коледни грехи и с коледен дух. Хартиени макети висяха навсякъде из къщата, по парпетите на стълбището, черни коледни свещи с лица на Дядо Коледа бяха наредени по масата за хранене, над камината висеше голяма рисунка с маслени бои на Дядо Коледа в чернокож вариант. Около самата рисунка

имаше десетки по-малки физурки на същия дядка. Имаха огромна кутия за бонбони „Пез“ с чернокож Дядо Коледа, закупена от Намибия. Светещият пластмасов черен Дядо Коледа, който стоеше в двора им до пощенската кутия в периода от Деня на благодарността до Нова година, през останалото време се кипреше гордо в ъгъла на банята за гости, като страж. В самата баня имаше тапети. Домашна изработка. Пак с Дядо Коледа в чернокож вариант. Сами ги бяха рисували. Имаше и гъба за баня с формата на Дядо Коледа. Разбира се, черна. Във всяка стая, освен тази на Рейдар, навсякъде тържествуваше коледното настроение на чернокожия Дядо Коледа в различна изработка – гипс, пластмаса, мрамор, глина, дърво, плат, гума. Родителите на Рейдар имаха повече от хиляда и двеста екземпляра от различна направа и по различна форма, но не и цвят. Както пишеше на табелката отпред, къщата на Рейдар беше официално вписана като коледна забележителност и призната от Коледната асоциация за дом на Дядо Коледа.

- Трябва да ѝ кажеш, пич – предложих. - Просто трябва да кажеш така: „Анжела, аз наистина много те харесвам, но трябва да ти кажа нещо. И то е, че когато отидем у нас и започнем да правим каквото там ще правим, ще ни гледат две хиляди и четиристотин очи (или ако искаш хиляда и двеста чифта очи). И това ще са очите на хиляда и двеста физурки на Дядо Коледа в чернокож вариант.

Рейдар прокара ръка по много късо остриганата си коса и поклами глава.

- Е, няма да кажа точно това, но все някак ще се оправя.

Тръгнах за час по държавно устройство. После два часа гледах часовници над разни дъски и когато свърших, гробовете ми се изпълниха не с въздух, а с великолепно чувство на облекчение. Краят на всеки ден беше като край на поредната суха тренировка за завършването ни след по-малко от месец.

После се прибрах, изяхох два сандвича с фъстъчено масло –

ХАРТИЕНИ ГРАДОВЕ

нещо като ранна вечеря. Гледах покер по телевизията. Майка ми и баща ми се върнаха в шест часа, презърнаха се, после презърнаха мен, после вечеряхме макарони касероле. Питаха ме за училище. Питаха ме за бала. После се дивяха на страхотната работа, която са свършили с възпитанието ми. После ми разказаха за техния ден, за пациентите си, които очевидно не са били отгледани по същия брилянтен начин като мен. После отидоха да гледат телевизия, а аз се прибрах в стаята си. Проверих си пощата, написах нещо там за „Великият Гетсби“ по английски. Почетох малко за федералното управление като подготовка за класното. После си писах с Бен. После и Рейгар дойде онлайн. По време на целия разговор фразата „най-голямата колекция на Дядо Коледа в чернокож вариант“ бе спомената точно четири пъти и всеки път се смях с глас. Казах му, че се радвам за него, че има приятелка. Той каза, че се очертава страхотно лято. Съгласих се. Беше пети май. Но можеше да бъде всеки един ден от годината. Дните ми, както и целият ми живот бяха изпълнени с едно приятно еднообразие. Винаги ми е харесвало да живея така. Харесвах рутината и обичах да ми е скучно. Не исках да е така, но в крайна сметка не намирах нищо лошо, дори се чувствах съвсем комфортно с чувството на досада и скука. Така че този ден беше като всеки един ден от съзнателния ми живот. До... точно до полунощ, когато Марго Рот Шпигелман отвори прозореца на стаята ми, на който нямаше мрежа за комари. Отвори го за първи път от онази нощ, когато преди девет години ми беше казала да го затворя.